

Leerdoelen formuleren

Omschrijving

De kerndoelen en eindtermen liggen aan de basis van het Nederlandse onderwijs. Hierop worden methodes en examens gebaseerd. Maar wat zeggen deze doelen? Wat moeten leerlingen nu écht kennen en kunnen? In deze opdracht werk je deze kwalificerende doelen uit richting de eigen context. Dit doe je gezamenlijk als vakgroep (sectie).

120 - 180 minuten

2 - 32 personen

- Laptop(s)
- Bijlage 1
- Bijlage 2

Stap 1 - Inlezen

- De kerndoelen en eindtermen zijn beiden te vinden via 'Leerplan in beeld' van SLO:
<https://allekerndoelen.nl>
- Lees allemaal [het artikel over leerdoelen formuleren](#)

Stap 2 - De doelen ontleden

- Maak subgroepen van 1 - 3 personen en verdeel de kerndoelen of eindtermen.
- Neem de kerndoelen of eindtermen (of beide) als basis. Vertaal deze naar leerlingentaal. Zorg ervoor dat je daarbij dat ieder leerdoel uit de volgende onderdelen bestaat: **werkwoord** + **inhoud** (+ **context**)
 - Eén kerndoel kan vertaald worden naar meerdere leerdoelen.
 - Eindtermen worden vaak 1 op 1 vertaald (omdat deze al relatief specifiek zijn).
- Gebruik bijlage 1 en bijlage 2 om de leerdoelen te formuleren

Stap 3 - Feedback

- Wissel de leerdoelen uit door deze aan een andere subgroep te geven.
- Bekijk als subgroep de leerdoelen en geef met behulp van bijlage 2 feedback.

Stap 4 - Verbeteren

- Pak als subgroep je leerdoelen terug en verbeter deze naar aanleiding van de feedback.

Stap 5 - Vergelijken

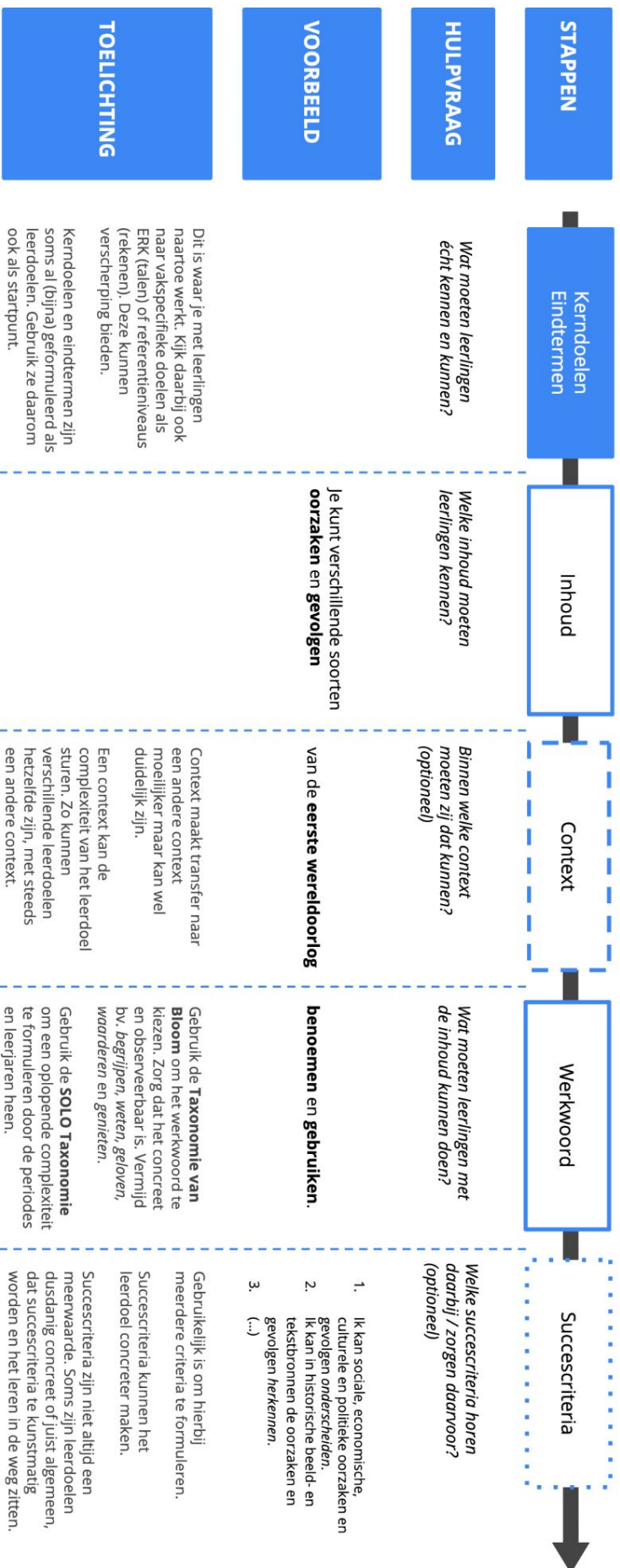
- Vergelijk nu alle leerdoelen: zijn deze samenhangend en consistent geformuleerd?
- Zorg samen voor een duidelijk geheel.

Inzichten

- ❖ Deze opdracht is kort omschreven. Gebruik het vooral als leidraad.
- ❖ Je kunt de poster op bijlage 1 [hier downloaden op A3 kwaliteit](#).

Leerdoelen Formuleren

TOELICHTING

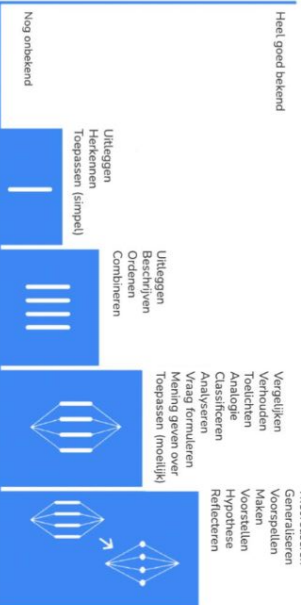
Dit is waar je met leerlingen naartoe werkt. Kijk daarbij ook naar vakspecifieke doelen als ERK (talen) of referentieniveaus (rekenen). Deze kunnen verscherping bieden.

Kerndoelen en eindtermen zijn soms al (bijna) geformuleerd als leerdoelen. Gebruik ze daarom ook als startpunt.

Onthouden	Begrijpen	Toepassen	Analyseren	Evalueren	Creëren
Herkennen Opsommen Beschrijven Lijsten Herkennen Benoemen Aanwijzen Vinden	Interpretieren Toelichten Classificeren Situeren Afronden Vergelijken Uitleggen	Uitvoeren Gebruiken Hanteren	Onderscheiden Organiseren Onderscheiden Structureren Deconstrueren	Checken Coördineren Bedrissen Toetsen Vaststellen Monitoren	Visualiseren Begeleiden Planen Probleem Construeren

Taxonomie van Bloom

SOLO Taxonomie

- Tips**
- Formuleer niet te veel en te concrete leerdoelen (en succescriteria): dit maakt het een checklist en ontheemt ruimte om goed formatief te handelen. Zorg voor *focus*. Zet kwaliteit voorop, niet kwantiteit.
 - Formuleer leerdoelen die waar mogelijk naast kwalificatie ook aandacht besteden aan subjectivering en socialisatie. Zorg voor *balans*.
 - Zet het gezonde verstand voorop: wat is logisch?

Checklist Leerdoelen

Hieronder een checklist van 8 items om leerdoelen te formuleren. Deze lijst is samengesteld op basis van diverse bronnen, waaronder Biggs & Tang (2011), Mager (1962) en Clarke (2017).

Vraag	Checkk op
1. Is het leerdoel rechtstreeks afgeleid van de kerndoelen of eindtermen?	Totstandkoming
2. Is het leerdoel geformuleerd als te bereiken doel ('Je laat zien...') en niet als een leeractiviteit ('Je leert...')?	Formulering
3. Bestaat het leerdoel uit een werkwoord + inhoud (+ context)?	
4. Biedt de eventuele context een waardevolle toevoeging?	
5. Bieden eventuele succescriteria een waardevolle toevoeging?	
6. Is er een <i>taxonomie</i> (bijvoorbeeld Bloom of SOLO) toegepast om het werkwoord (en succescriteria) te selecteren en is dit observeerbaar?	
7. Is het leerdoel begrijpelijk voor leerlingen?	Eigenaarschap
8. Hebben leerlingen laagdrempelig inzicht in het leerdoel?	